

Arne Modig berättar om sin släktforskning

Arne Modig – med ett förflutet på SCB - gästade föreningen den 13 april. Det var släkten, och då främst hans mormor, som kom i centrum, och Arne berättade målande om hennes liv som piga och så småningom statarhustru på Julita gård. När hon anlände i slutet av 1800-talet var Julita liksom många andra herrgårdar ett eget litet samhälle med bostäder för statare och annan personal samt en rad olika verksamheter med storskaligt jordbruk som ekonomisk bas. Genom sina efterforskningar via olika källor kunde Arne beskriva den arbetsamma vardagen för de pigor som skulle sköta hundratalet kor och mjölka dem två och i vissa fall tre gånger per dag. Vi fick också följa hur hon träffade och sedan gifte sig med Arnes morfar, varvid paret blev statare och statarhustru. Från deras horisont fick vi följa 1900-talets tidiga historia. Elektricitetens ankomst förändrade deras vardag både i stugorna genom lyset och i arbetet genom mjölkmaskiner och andra elektriska apparater. Maktförhållandena på Julita ändrades. När Arnes morfar och hans arbetskamrater organiserade sig fackligt och började tala om strejk hotades bruksherrens totala makt på bruket och minskade så småningom både genom fackligt inflytande och samhällseliga åtgärder, inte minst avskaffandet av statarsystemet 1945..

Arne berättade också hur hans mormors kunskaper om arbetet och miljön vid Julita ledde till att hon anlätades av Nordiska muséet för att dokumentera detta. Muséet erhöll gården genom den siste privata ägaren löjtnant Arthur Bäckströms testamente år 1941, och har strävat att vårda och bevara miljöerna sådana de sett ut sedan åren kring 1900.

Medan förhållandena för Arnes mormor sakta förbättrades med åren gick det sämre för hans farfar. En lysande karriär politiskt ledde till att han så småningom blev kommunalnämndsordförande. Som sådan hade han också ansvaret för kommunens kassa. Dessvärre ledde till att han ertappades med förskingring och hamnade i fängelse.

Det var ett 20- tal medlemmar som följde Arnes engagerade berättelser om miljön och utvecklingen för hans mormor och farfar och som också frågade och kommenterade livligt efteråt. Arne avtackades med en flaska vin samt med ett års medlemskap i seniorföreningen.

Lars Olsson